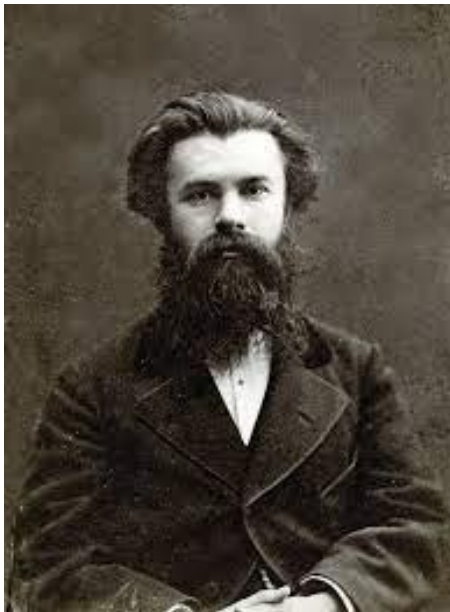

Михайло Драгоманов: маловідомі та захоплюючі факти з життя

Дізнайся більше про відомого українського діяча!

Михайло Драгоманов - український історик, літературознавець, представник відомого роду українських громадських і культурних діячів Драгоманових. Його життєві погляди приємно дивують дослідників по теперішній час. Пропоную поринути у найпотаємніший світ діяча, наповнений маловідомими фактами та неабиякими припущеннями.

Життєвий шлях та діяльність Драгоманова ми починали вивчати у старшій школі на уроках історії. Усі ми добре пам'ятаємо, що він належить до числа відомих постатей українського суспільного, наукового й громадсько-культурного життя 60 — 90-х рр. XIX ст. Про його активну участь у громадському житті Наддніпрянської України 1873—1875 р. , друк його статей в газетах і журналах «Правда», «Діло», «Друг», «Громада» та його внесок у створення Русько-української радикальної партії. Але на цьому, на жаль, наші шкільні знання

закінчуються.

Як виявилось, життєвий шлях Михайла Драгоманова набагато цікавіший та різносторонній. Історія з життя ученого та публіциста захоплює з перших хвилин . Його активна діяльність у різних сферах життя залишила відбиток в історії на довгі роки. Тому було важко виділити пару найцікавіших фактів про великого Пророка українського народу, адже вся інформація наповнена цікавими та важливими моментами.

1. Михайло Драгоманов мав безліч псевдонімів: Толмачов, Українець, Кирило Василенко, Волинець, М. Галицький, М. Гордієнко, П. Петрик, Чудак. Також дослідники припускають, що від його “Українець” взяла собі псевдонім поетеса Леся Українка.

2. Михайло Драгоманов своєчасно скористався можливістю виїхати за кордон. Він став першим у XIX столітті українцем, який приїхав до Європи й став до роботи, аби Україна, бодай колись, перетворилася на частину

Старого Світу. Тоді це здавалося навіженою ідеєю. Але саме за таких мотивів народився перший український політичний емігрант із Російській імперії. Реакція Москви була очевидною. За Емським указом від 18 травня 1876 р., конкретно зазначалося: необхідно вислати з краю під таємне стеження М.Драгоманова і П.Чубинського, як небезпечних агітаторів, що прагнуть “вільної України у формі республіки з гетьманом на чолі”.

3. Перебуваючи в Женеві, Михайло Петрович **заснував вільну українську друкарню**. В ній видавали твори Шевченка, Мирного, Білика та інших геніїв української літератури.

Спершу планувалося, що журнал друкуватиметься у Відні однак, австрійський уряд почав конфісковувати українські брошури соціально-демократичного змісту, тому Микола Петрович із родиною переїхав до Женеви. Тож у мальовничій Швейцарії йому вдалося упродовж двох років створювати Українську вільну друкарню, докладаючи неймовірних зусиль.

4. Михайло Драгоманов був прихильником ідеї асоціації розвинених особистостей, за якою в центрі перебуває не держава, а сама людина. Відповідно до цього він наполягав на максимальній децентралізації влади та самоврядуванні громад і областей. За приклад Драгоманов часто згадував США та Швейцарію. Також засуджував терор і диктатуру як засіб правління. Виступав за права людини і громадянина.

5. Його працю “Чудацькі думки про українську національну справу” (1891) вважають заповітом науковцям. “На Україні ... ще живіші старі націоналістичні погляди як через те, що українці більше відстали від Європи, ніж петербуржці та москвичі, так і через те, що урядові утиски на українську національність дражнять українців і примушують їх перецінювати вартість національності в історії й житті. Українське письменство й наука про Україну мусять перш усього оновитись, приставши до тих методів і напрямків, котрі тепер творять силу письменського й наукового руху в Європі й Америці й котрі найтісніше зв’язані з теперішнім всесвітнім громадським рухом: культурним, політичним і соціальним”.

6. Його дружина Людмила була акторкою. Обвінчалися вони 1864 року. У шлюбі народилося двоє дітей – донька Людмила та син Світозар.

Донька Лідія вийшла заміж за письменника Івана Шишмана. Син Світозар був професором економіки в Київських вишах. 1930 року усунений як "небажаний елемент".

7. Досить швидко Михайло Драгоманов став наставником УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕЇ, стверджуючи, що “кожна людина, яка пішла з України, кожна копійка, витрачена не на українську справу, кожне слово, сказане не українською мовою, є витрата з мужицької української скарбниці, витрата, що за нинішніх обставин не повернеться нізвідки”.

8. Хворів на аневризму аорти, через що йому було важко говорити. Помер від розриву аорти 2 липня 1895 року. Похований у Софії за протестантським обрядом, бо Михайло Петрович заповідав, щоб його не відспівував небритий і немитий московський піп.

Усі вище написані факти про Михайла Драгоманова є підтвердженням могутності та значення немарно прожитого життя. Кожен українець повинен знати бодай щось про відомого представника нашого народу, який незважаючи на всілякі труднощі брав активну участь у політичному та культурному житті української нації.

Джерела:

1.” Не хочу, щоб мене омивав брудний московський піп”: як Михайло Драгоманов “будив” українців від російського ярма.

<https://www.5.ua/kultura/ne-khochu-shchob-mene-omyvav-brudnyi-moskovskiy-pip-iyak-mykhailo-drahomanov-budyv-ukraintsiv-vid-rosiiskoho-iarma-199463.html>

2. Михайло Драгоманов - перший європеець на селі.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3266812-mihajlo-dragomanov-1-persij-evropeec-na-seli.html>

3. Михайло Драгоманов - перший українець у Європі.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3267494-mihajlo-dragomanov-2-persij-ukrainec-u-evropi.html>

